

TÜRKİYE'DEKİ ÖĞRETMEN EĞİTİMİNİN ALMANYA'NIN KUZEY REN VESTFALYA EYALETİNDEKİ VE KİMİ AVRUPA BİRLİĞİ NE ÜYE ÜLKELERİN ÖĞRETMEN YETİŞTİRİM SÜREÇLERİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

Sevinç SAKARYA MADEN¹

ÖZET

Bu makalede, Ulusal Ajansın Hayat Boyu Öğrenme (LLP)/Grundtvig Programı kapsamında 14-18 Ekim 2013 tarihleri arasında Almanya'nın Köln kentinde gerçekleştirilen Çalışma Ziyareti esnasında Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde 26 Mayıs 2009 tarihinde öğretmen yetiştirme programı ile ilgili gerçekleştirilen reformlar neticesinde uygulamaya konan yeni yapılanma ile ilgili edinilen bilgiler Türkiye'deki öğretmen yetiştirme süreci ve Çalışma Ziyaretine katılan grup üyelerinin ülkelerindeki öğretmen eğitimi ile karşılaştırılmış, öğretmen yetiştirme programlarında izlenen müfredat araştırmanın dışında tutularak, ağırlıklı olarak Türkiye yanı sıra Almanya, Avusturya, Letonya, İngiltere, Romanya, Macaristan, İspanya ve Polonya'da bir öğretmenin kaç yılda yetiştirildiği, öğretmenlik mesleğine başlayıncaya kadar ne tür süreçlerden geçtiği ve özellikle öğretmenlik lisans programlarında, lisans programı öncesi ve sonrasında staj ve uygulamaya ne ölçüde yer verildiği tartışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Öğretmen Yetistirme, Eğitim Süresi, Staj/Uygulama, Karşılaştırmalı Yükseköğretim

¹ Prof. Dr. Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı

THE COMPARISON OF TEACHER TRAINING PROCESS OF TURKEY WITH THE TEACHER TRAINING PROCESS OF NORTH REN-VESTFALIA PROVINCE AND SOME EUROPEAN UNION COUNTRIES

ABSTRACT

In this study, within Life Long Learning Grundtvig Programme of National Agency, during the visit to Köln, Germany between the dates October 14-18, 2013; the teacher training process of Turkey is compared with the other visiting countries teacher training processes under the light of the handled information obtained with the application of the new constructions of the declared reform results realized in North Ren-Vestfalia Province (Germany) in 26 May 2009. Excluding the curriculum followed in teacher training programmes from the research, the issues that how many years are needed to train a teacher predominantly in Turkey, Germany, Austria, Latvia, England, Romania, Hungary, Spain, and Poland, what kind of processes a teacher goes into until he/she begins to the profession, to what extent training and application before and after undergraduate programme especially in teacher training undergraduate programmes take place are discussed.

KeyWords: *Teacher training, education process, training/ application, comparative higher education*

1. Giriş

Bu makalede, ilk önce 14-18 Ekim 2013 tarihleri arasında Ulusal Ajansın Hayat Boyu Öğrenme (LLP)/Grundtvig Programı kapsamında Almanya'nın Köln kentinde gerçekleştirilen Çalışma Ziyareti programı kapsamındaki etkinlikler anlatılmış, ziyaret esnasında edinilen bilgilerden hareketle Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde 26 Mayıs 2009 tarihinde öğretmen yetiştirme programları ile ilgili ne gibi reformların yapıldığı sıralanmış, ardından Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletindeki yeni öğretmen yetiştirme programı ile Türkiye'deki öğretmen eğitimi ve Çalışma

Ziyaretine katılan grup üyelerinin ülkelerindeki öğretmen yetiştirme programları karşılaştırılmış, ağırlıklı olarak Çalışma Ziyaretine katılan grup üyelerinin ülkelerinde öğretmenlerin kaç yılda yetiştirildiği, öğretmenlik mesleğine başlayınca kadar bir öğretmen adayının ne tür bir süreçten geçtiği ve özellikle öğretmenlik lisans programlarında, lisans programı öncesi ve sonrasında staj ve uygulama etkinliklerine ne ölçüde yer verildiği tartışılmış, Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti örneğinin hangi yönlerinin Türkiye’de de uygulanmasının yararlı olacağı tartışılmış ve öneriler geliştirilmiştir.

2. 2013-SV-01-TR-LLP-00155 Numaralı Çalışma Ziyareti

2013-SV-01-TR-LLP-00155 numaralı Çalışma Ziyareti 14-18 Ekim 2013 tarihleri arasında Almanya’nın Köln/Leverkusen kentinde gerçekleştirilen “Studienbesuch im Rahmen des EU Programms “Lebenslanges Lernen” am ZfsL Leverkusen” kapsamında “Lehrerausbildung: Die reformierte Lehrerausbildung in NRW: Chancen und Herausforderungen für Schule, Universität und Seminar” başlığını taşıyan 2013/2014 dönemi G tipinde bir Çalışma Ziyaretidir (Study Visits). 2013/2014 dönemi G tipindeki ve 37 numaralı Almanya’nın ev sahipliği yaptığı Çalışma Ziyaretine Türkiye yanı sıra Avusturya, Letonya, İspanya, İngiltere, Romanya, Macaristan ve Polonya olmak üzere farklı kültürlere, farklı inançlara ve farklı coğrafyalara sahip 8 ülkeden 9 katılımcı katılmıştır.

Tablo 1: 2013-SV-01-TR-LLP-00155 Numaralı Çalışma Ziyareti Grup Üyeleri

<u>Proje Yöneticileri:</u>	<u>Proje Katılımcıları:</u>
Melanie KRAATZ (DE)	Josef STRABHOFER (AT)
Frauke GARDENIER (DE)	Sevinç MADEN (TR)
	Inara VEISMANE (LV)
	Maria BARTOLOME MATEOS (ES)
	Andrzej PIWOWARCZYK (PL)
	Eszter KELLERNE MARTON (HU)
	Lindsey WAINE (GB)
	Birsan FÜLOP (RO)
	Mariola STUDNIARZ (PL)

Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde 26 Mayıs 2009 tarihinde öğretmen yetiştirim süreci ile ilgili gerçekleştirilen reformlar neticesinde uygulamaya konan yeni yapılanmaya ilişkin veriler Ulusal Ajansın Hayat Boyu Öğrenme (LLP)/Grundtvig Programı kapsamında 2013 başvuru döneminde 5 gün süresince Köln'de gerçekleştirilen Çalışma Ziyareti programı kapsamında düzenlenen etkinlikler esnasında toplanmıştır (Bkz. Maden: 2013).

14.10.2013 (Pazartesi)

Çalışma Ziyaretinin ilk günü olan Pazartesi gününün konu başlığı “Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde Öğretmen Yetiştirim Sürecinde Reform” olmuştur. 14.10.2013 tarihinde gerçekleştirilen tüm etkinlikler öğretmen uygulaması ve öğretmen eğitiminin gerçekleştirilmiş olduğu “Zentrum für schulpraktische Lehrerausbildung (ZfsL) Leverkusen” binasında yapılmıştır. Bu bağlamda Dr. Weber “Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde Öğretmen Yetiştirim Sürecinin Birinci ve İkinci Kademesinde Gerçekleştirilen Reformlara Bir Giriş” başlıklı bir bildiri sunmuştur. Sunumun ardından Dr. Weber Çalışma Zirayeti grup üyelerinin sorularını cevaplandırmış, katılımcılar ile birlikte konu enine boyuna tartışılmış, Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletindeki öğretmen yetiştirme programı ve reformlar katılımcıların geldikleri ülkelerdeki öğretmen yetiştirim süreci ve reformlar ile karşılaştırılarak ülkelerin bu bağlamda benzer ve farklı yönleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

15.10.2013 (Salı)

Çalışma Ziyaretinin ikinci gününde (15 Ekim 2013 Salı) konu başlığı “Die Ausbildung an den Schulen (Okullarda Öğretmen Yetiştirme)” olmuştur. Bu nedenle Leverkusen`de bulunan “Marienschule” adlı bir okula gidilmiş, okul müdürü Miedza ziyaret edilen okulu ve Almanya'daki okul sistemini tanıtıcı bir konuşma yapmış, ardından stajyer Wiltzer'in İtalyanca dersi hep birlikte izlenmiş ve gözlemden sonra Çalışma Ziyareti grup üyeleri bu dersin değerlendirmesinin yapıldığı süreci gözlemlemişlerdir. Her iki gözlemin ardından katılımcılar kendi ülkelerindeki mevcut durum hakkında bilgi vererek konu ile ilgili deneyimlerini anlatmışlardır.

Salı gününün ikinci konu başlığı “Die LehrerInnenausbildung an der Universität (Üniversitede Öğretmen Yetiştirme Süreci)” olmuştur. Bu bağlamda Köln üniversitesinde öğretmen yetiştiren bölüm (ZfL) ziyaret edilmiş ve ZfL merkezinin yöneticisi olan Myrle Dziak-Mahler’in üniversitelerde öğretmen yetiştiren bölümleri tanıtan “Vorstellung des ZfL” başlıklı bir bildiri dinlenmiştir. Bu bildirin ardından Dr. Sabastian Barsch “Inklusion in der Lehrerbildung (Öğretmen Yetiştirme Sürecinde ayrıştırıcı eğitim yerine birlikte eğitim)” ve Mona Massumi “Diversity in der Lehrerausbildung (Öğretmen Yetiştirme Sürecinde Çeşitlilik)” başlıklı birer sunum yapmışlar, Çalışma Ziyareti katılımcılarının gelmiş oldukları ülkelerde bu konuların ne ölçüde gündemde olduğunu tartışmaya açmışlardır.

16.10.2013 (Çarşamba)

Çalışma Ziyaretinin üçüncü gününde konu başlığı “Fachseminartag der Abteilung Gymnasium / Gesamtschule/Teilnahme an verschiedenen Fachseminaren“ olmuştur ve bu amaçla ZfsL merkezinde Almanca, Matematik, Sanat, İtalyanca ve Tarih gibi çeşitli derslerde gözlem yapılmıştır. Bu gözlemlerin ardından derslere katılan stajyerler ile Çalışma Ziyareti grup üyeleri arasında bilgi alışverişinde bulunulmuş, günün son etkinliği olarak Çalışma Ziyaretinin organizatörlerinden biri olan Gardenier ile katılımcılar Çalışma Ziyareti Sürecini değerlendirmiş, Çalışma Ziyareti programında yer alan etkinliklerin beklentilerini karşılayıp karşılamadığını tartışmışlardır.

17.10.2013 (Perşembe)

Çalışma Ziyaretinin 4. gününde “ Inklusion, Interkulturalität und Ganzttag – drei wichtige Säulen der neuen Lehrerausbildung in NRW” başlığı altında Tarih, Felsefe, Spor ve Beden Eğitimi derslerine girilip, gözlem yapılması planlanmış olmasına rağmen planlanan gözlemler ders hocalarının dersleri yapamayacaklarına ilişkin mazeret bildirmeleri nedeniyle gerçekleştirilememiştir.

18.10.2013 (Cuma)

Çalışmanın son günü olan Cuma gününde tüm etkinlikler ZfsL Leverkusen adlı merkezde gerçekleştirilmiştir. İlk önce Reinhard Kahl’in

„Treibhäuser der Zukunft“ adlı filmi seyredilerek katılımcılardan geldikleri ülkelerdeki benzer reformlar hakkında bilgi vermeleri istenmiş, karşılaştırmalar yapılmıştır. Son olarak Çalışma Ziyareti ile ilgili genel bir değerlendirme yapılarak, grup raporunun internet üzerinden yazımına devam edilmesine karar verilmiştir.

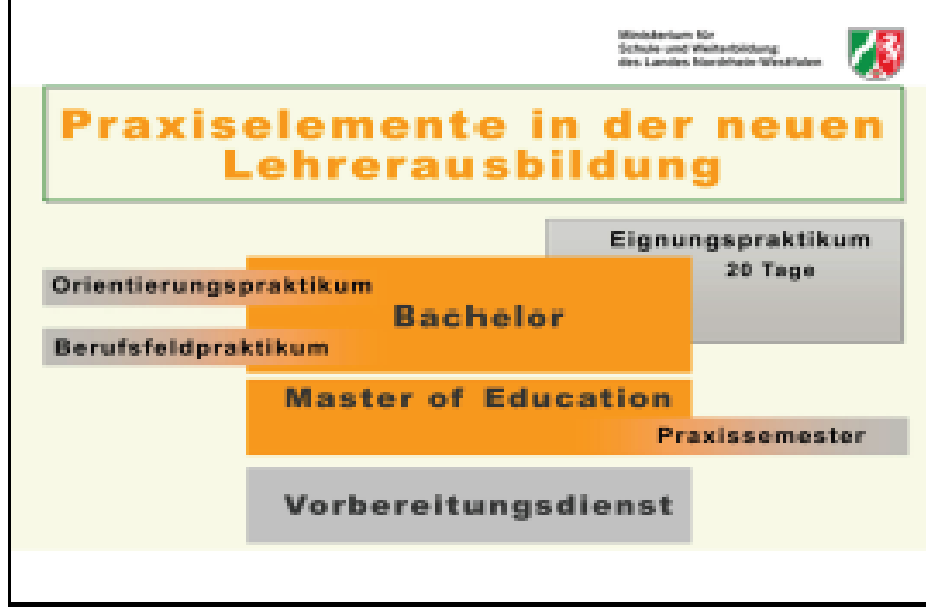
14-18 Ekim 2013 tarihleri arasında Almanya'nın Köln/Leverkusen kentinde gerçekleştirilen Çalışma Ziyareti genel olarak değerlendirildiğinde katılımcıların 5 gün süren Çalışma Ziyareti süresince bir taraftan hazırlanmış oldukları sunumlar ile kendi öğretmen yetiştirme programlarını ve eğitim sistemlerini Çalışma Ziyareti grup üyelerine tanıtmaya çalıştıkları öte yandan diğer katılımcıların ülkelerinde yapılan reformlar hakkında bilgi edindikleri ve Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde öğretmen yetiştirme süreci ile ilgili hayata geçirilen yeniliklerin kendi ülkelerinde de uygulanıp uygulanamayacağı konusunu tartıştıkları görülmüştür.

3. İnceleme

3.1. Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde 26 Mayıs 2009 yılında öğretmen yetiştirme sürecine ilişkin gerçekleştirilen reformlar neticesinde yeni yapılanmaya ilişkin bulgular

Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde 26 Mayıs 2009 yılında öğretmen yetiştirme sürecine ilişkin gerçekleştirilen reformlar neticesinde öğretmen eğitimi iki ayrı kademe gerçekleştirilecek biçimde yeni bir yapılanmaya gidilmiştir. Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde öğretmen yetiştirme süreci 3 yıllık Bachelor derecesi, 2 yıl süren yüksek lisans derecesi ve buna ek olarak 18 ay süren staj döneminden oluşmaktadır. 2011 yılında gerçekleştirilen reform ile 24 ay olan staj dönemi 18 aya indirilmiştir. Ancak 2015 yılından itibaren 18 aylık staj sürecinin 12 ayda tamamlanması planlanmıştır.

Tablo 2: 2009 Yılı Reform Sonrası Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde Öğretmen Yetiştirme Süreci



Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde öğretmen yetiştirim sürecindeki yeni yapılanma bir öğretmen adayının öğretmen yetiştiren bir lisans programını seçmeden önce okullarda uzman kişiler eşliğinde ve rehberler yardımı ile gözlem yapmasını ve ardından rehber ve uzmanlardan alınacak olan danışmanlık yardımı ile öğretmenlik lisans programında okumak isteyen öğrencinin bu mesleğe uygun olup olmadığına karar verilmesi uygulamasını da beraberinde getirmiştir. Öğretmenlik mesleğine kişinin uygun olup olmadığının ortaya çıkarılmaya çalışıldığı dönem 20 günlük bir süreçten ibarettir. Bu süreçte öğretmenlik bölümünde okumak isteyen adayların okullara gidip, derslerde gözlem yapmaları, okullardaki öğretmen ve yöneticiler ile her türlü iletişimi kurmaları ve kendilerine eşlik eden rehber ve uzman kişilerden yardım almaları ve bu uygulama sonunda mesleğe uygunluğun tüm taraflarca tartışılması ve öğretmenlik mesleğine ancak uygun olan lise öğrencilerin öğretmenlik lisans programlarına yönlendirilmesi hedeflenmekte, aksi halde adaylara farklı bir meslek seçmeleri önerilmektedir.

Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde 3 yıllık lisans döneminde bir öğretmen adayına okullarda en az iki ders okutacak biçimde bir öğretmenlik eğitimi verilmektedir. Lisans döneminde teorik dersler yanı sıra

“Orientierungspraktikum” ve “Berufsfeldpraktikum” adı altında iki ayrı uygulamaya yer verilmektedir. 2 yıllık yüksek lisans sürecinde lisanstaki uygulamalara ek olarak ayrıca bir yarıyıl “Praxissemester” olarak adlandırılan bir dönem staj yapılması öngörülmüştür. Ancak bu karar 2015 yılının ikinci ayından itibaren yürürlüğe girecektir ve stajlar ile ilgili okullardaki sorumluluk 2015 yılından itibaren üniversitelere verilecek ve staj uygulamaları “Zentrum für schulpraktische Lehrerbildung” (ZfsL) olarak adlandırılan merkezler tarafından organize edilip yürütülecektir. Öğretmen adayları bu üç ayrı kuruma bağlı olarak eğitimlerini sürdüreceklerdir. Yeni yönetmeliğe göre okullardaki uygulama derslerinin üniversite öğretim elemanlarından oluşan rehberler eşliğinde yürütülmesi gerek. ZfsL merkezinde görev yapan uzmanlar ise öğretmen adaylarına bir taraftan danışmanlık hizmeti sunarken öte yandan ZfsL merkezinde teorik ve uygulamalı dersler ile öğretmen adaylarını öğretmenlik mesleğine hazırlamakla görevlidir. “Praxissemester” olarak adlandırılan yarıyılın sonunda bir öğretmen adayının öğretmenlik mesleğine ne ölçüde hazır olduğu uygulama derslerinde görev alan üniversite öğretim elemanları ve ZfsL merkezi uzmanlarınca öğretmen adayının kendi fikri de alınarak ortak olarak değerlendirilir ve öğretmen adayına daha sonraki eğitim periyodunda daha neler yapması gerektiği konusunda yol gösterilir.

Öğretmen olmaya karar veren öğretmen adayları 18 ay süren ve “Vorbereitungsdienst” olarak adlandırılan stajyerlik sürecinde ZfsL Merkezlerinde haftada 5 ila 14 saat ders alırken aynı anda okullarda tamamen kendi sorumluluklarında olan 9 saatlik ders üstlenirler ve bu dersleri ücretsiz olarak kendi başlarına verirler. Bu uygulamaya “Bedarfsdeckender Unterricht” denmektedir. Öğretmen adayları bu dersleri üstlenmekle bir taraftan öğretmen ihtiyacının olduğu okullarda bu öğretmen ihtiyacını karşılar, öte yandan kendi başına derse girerek aynı zamanda nasıl ders verileceği konusunda deneyim kazanırlar.

Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde 26 Mayıs 2009 yılında öğretmen yetiştirimi sürecine ilişkin gerçekleştirilen reformlar ile aşağıdaki yenilikler yapılmıştır:

Öğretmen Yetiştirim Süreci 3 yıllık Bachelor programı ve 2 yıllık yüksek lisans programı olarak iki kademe halinde yeniden yapılandırılmıştır

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine uygun kişilikte birileri olup olmadığına karar verebilmek için öğretmenlik lisans programlarına yerleşmeden önce öğretmen adaylarının okullara gidip, orada 20 gün gözlem

ve uygulama yapmaları öngörülmüştür.

Öğretmen yetiştirme programlarında Eğitim Bilimleri derslerinin oranı artırılmıştır.

Kurumdan kuruma farklılık gösteren eğitim süresi eşitlenmiştir.

Üniversitelerde "Zentren für die Lehrerbildung" adlı Öğretmen Yetiştirme Merkezleri/Bölgeleri kurulmuştur.

"Vorbereitungsdienst" olarak adlandırılan yüksek lisans sonrası staj dönemi ise Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde 2011 yılında 24 aydan 18 aya indirilmiştir. Ancak yüksek lisans programında yer alan bir yarıyılık staj döneminden sonra gerçekleştirilen öğretmenlik mesleğine hazırlık döneminin 2015 yılında 18 aydan 12 aya indirilmesi ve bunun yanı sıra iki yıllık yüksek lisans eğitimi süresince bir yarıyıl süresince "Praxissemester" olarak adlandırılan dönemde okullarda staj yapılması hedeflenmektedir.

Öğretmen Yetiştiren kurumlara Yatay veya Dikey Geçiş Şartları yeniden gözden geçirilerek, yeni ölçütler belirlenmiştir.

Öğretmen yetiştirim süreci alanında Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde gerçekleştirilen reform sonrasında eğitimcilerin karşılaştıkları en önemli sorun okul, üniversite ve ZfsL merkezlerinin aralarında işbirliği yapacak olmalarıdır. Ayrıştırıcı eğitim ve birlikte eğitim gibi konular hala yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır. Teori ve uygulamanın birbiriyle uyumlu hale getirilmesi hususunda çalışmalar hala sürmektedir. Yeni sisteme geçiş süreci hala devam etmektedir ve bazı kararların uygulanabilmesi için belirlenen tarihlere kadar beklemek gerekmektedir. Bu durumda yüksek lisans döneminde bir dönem staj yapılması uygulamasına ancak 2015 yılında geçilecektir. Yeni yapılanmaya kademeli olarak geçilmesi aynı zamanda birçok uygulamanın aynı anda yürütülmesini beraberinde getirmiştir. Çok sayıda farklı programı aynı anda yürütmek zorunda kalan eğitimciler zaman zaman sorunlarla karşılaşmaktadır.

3.2.Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde 26 Mayıs 2009 yılında öğretmen yetiştirimi sürecine ilişkin gerçekleştirilen reformlar neticesinde uygulamaya konan yeni yapılanmanın diğer ülkelerle mukayesesi

Bu bölümde Çalışma Ziyareti grup üyelerinin sunumlarından ve toplantılarda yapılan karşılıklı bilgi alışverişinden elde edilen verilerden hareketle Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde 26 Mayıs 2009 yılında öğretmen yetiştirimi sürecine ilişkin gerçekleştirilen reformlar neticesinde uygulamaya konan yeni yapılanma ile Çalışma Ziyaretine katılan

üyelerin ülkelerindeki öğretmen eğitimi mukayese edilmiştir.

3.2.1. Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletindeki Öğretmen Yetiştirme Programının Türkiye'deki Öğretmen Eğitimi ile Mukayesesi

Türkiye'deki öğretmen yetiştirme süreci ile Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde 26 Mayıs 2009 tarihinde yapılan reform neticesinde uygulamaya konan yeni öğretmen eğitimi programı karşılaştırıldığında Türkiye'deki öğretmen adaylarının staj ve uygulama sürelerinin çok kısa olduğu sonucuna varılır. Zira Türkiye'deki üniversitelerin Eğitim Fakültelerinde YÖK tarafından 1997 yılında uygulamaya konan ve daha sonra 2007 yılında yeniden revize edilmiş olan 4 yıllık öğretmenlik lisans programlarında sadece 7. yarıyıldaki biri teorik ve 4 saati uygulama olmak üzere Okul Deneyimi dersinde 5 saat gözlem ve 8. yarıyıldaki Uygulama Dersinde 2 saat teorik ve 6 saat uygulama olmak üzere 8 saat staj yapılması öngörülmektedir. Oysa Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde 2009 yılında uygulamaya konan yeni öğretmen eğitim programları ile birlikte bir öğretmen adayının öğretmenlik mesleğine uygunluk derecesini ölçmek amacıyla okullarda 20 günlük gözlem ve uygulama yapılması kararını da beraberinde getirmiştir. Türkiye'de de buna benzer bir uygulama daha 1997 yılında uygulamaya konan ve YÖK tarafından Dünya Bankası ile ortak bir proje kapsamında geliştirilmiş olan lisans programında gerçekleştirilmiş, 4 yıllık lisans programının ikinci yarıyılında Okul Deneyimi I dersi aynı amaca hizmet etmek amacıyla programa konmuştur. Ancak daha sonra 2007 yılında gerçekleştirilen revizyon ile Okul Deneyimi I dersinin ikinci yarıyıldaki olmasının çok erken olduğu düşüncesiyle bu ders programdan kaldırılmış, sadece 7. yarıyıldaki Okul Deneyimi II dersi Okul Deneyimi adı altında ve 8. yarıyıldaki yer alan 2 saat teorik ve 6 saat uygulamalı olarak yapılması öngörülen Öğretmenlik Uygulama dersi programda kalmıştır. Öte yandan Türkiye'de öğretmenlik lisans programlarına yerleşen öğrenciler öğretmenlik lisans programlarına yerleştirilmeden önce mesleğe uygunluk bakımından hiçbir sınava veya değerlendirmeye tabii tutulmamaktadırlar. Lisansa Geçiş Sınavı ve Lisansa Yerleştirme Sınavları tüm lise öğrencilerine uygulanan tek tip olan bir sınavdır ve öğretmenlik lisans programlarına yerleşecek olan öğretmen adaylarına yönelik farklı bir ölçüt uygulanmaz. Ancak Türkiye'de öğretmen liselerinin olması ve öğretmen olmak isteyen öğrencilerin daha lise döneminde bu mesleğe kendilerini hazır etmeleri bir avantaj olarak değerlendirilebilir.

Almanya’da öğretmen yetiştirim süreci Bologna bağlamında 3 yıl lisans eğitimi ve 2 yıl yüksek lisans eğitimi olmak üzere iki kademe olarak yeniden yapılandırılmıştır ve her bir öğretmen adayının yüksek lisans programına devam etmesi, hatta daha sonra ayrıca 18 ay staj yapması zorunludur. Oysa Türkiye’de bulunan üniversitelerde Bologna kapsamında birçok yenilik yapılmış olmasına rağmen 3+2 yapılanmasına geçilememiş, öğretmen olabilmek için 4 yıl lisans eğitimi yeterli görülmüştür. Türkiye’de yüksek lisans eğitimi öğretmen adayları için zorunlu bir eğitim değildir, isteye bağlı yapılabilir. Bunun yanı sıra Türkiye’de yetişen öğretmen adayları lisans veya lisansüstü eğitime ek olarak Almanya’da olduğu gibi ayrıca bir de 18 ay mesleğe hazırlık için bir staj eğitimine tabii tutulmamaktadır. Öğretmen atamaları için Türkiye’de Kamu Personeli Seçme Sınavından Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen alanlardan belli bir düzeyde puan almış olmak yeterlidir. Oysa Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde bir öğretmen adayının başarısı eğitim süreci boyunca ölçülür ve bir öğretmen adayı farklı kademelerden, etkinlik ve uygulamalardan en az toplam 300 puan toplaması sonucunda öğretmen olmayı hak eder. Türkiye’de okullarda yapılan örnek dersler üniversitelerce belirlenen danışman hocalar ve okullardaki öğretmenler tarafından izlenir ve notlandırılır. Oysa Çalışma Ziyareti esnasında hakkında bilgi verilen Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti örneğinde her uygulamaya her zaman not verilmediği anlatılmıştır. Örnek dersler eğitim bilimleri alanından bir uzman, öğretmen adayına koçluk yapan bir kişi, okulda uygulama etkinliklerini düzenleyen bir koordinatör ve bir de tutanakları yazmak üzere bir stajyer izler ve dersin ardından dersle ilgili tüm bu şahısların bulunduğu bir değerlendirme toplantısı yapılır. Almanya’da Türkiye’deki gibi dersinde uygulama yapılan ilgili ders hocasının bir değerlendirmesi yoktur. Zira Almanya’da uygulamalar başka bir ders hocasının dersinde gerçekleştirilmez. Öğretmen adayları tek başına bizzat ders yapmak üzere haftada 9 saat ders üstlenirler. Uygulamaları değerlendirecek olan uzmanlar gözlemlerini öğretmen adaylarının üstlenmiş oldukları bu derslerde yaparlar. Gözlem ve ders değerlendirme etkinlikleri hiçbir not vermeksizin birkaç defa tekrarlanır. Ancak uzmanlar, izlenen derse not verilmiş olsaydı dersin ne tür bir not ile değerlendirileceğini stajyere bildirir ve öğretmen adayının daha iyi ders verebilmesi için örnek ders ile ilgili olumlu olumsuz dönütler verirler. Ders değerlendirme toplantılarında öğretmen adayından ders ile ilgili bir ders planı hazırlamış olması ve yapmış olduğu dersi önce kendisinin değerlendirmesi istenir. Daha sonra dersi izleyen tüm gözlemciler ders ile ilgili izlenimlerini öğretmen adayına iletirler. Ardından öğretmen adayına

daha iyi ve kaliteli ders verebilmesi için uzmanlardan nasıl bir yardım almak istediği sorulur ve öğretmen adayının istekleri doğrultusunda kendisine materyal sağlanır, kaynakça gösterilir ve eksikliklerini giderebilmesi için neler yapması gerektiği konusunda yol gösterilir.

Türkiye'deki Eğitim Fakültelerinde öğretmen adayları daha çok ilköğretim kurumlarında ders vermek üzere yetiştirilirken, Almanca ve İngilizce öğretmenleri okullardaki tüm kademelerde çalışacak biçimde eğitim alır. Oysa Almanya'da her bir kademenin öğretmen eğitim programı farklılık arz ettiğinden eğitimi alınan bir okul kademesinden daha farklı bir kademe ders vermek isteyen öğretmen adayları ders vermek istedikleri kademe ile ilgili almamış oldukları dersleri ayrıca almak ve başarmak zorundadır.

Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde şu an desteklenen en önemli uygulamalardan biri ebeveynlerden birisinin Almanya'ya göç etmiş olan ailelerin çocuklarına yine ebeveynlerden en az birinin Almanya'ya göç etmiş olan ailelerin öğretmen olan çocukları tarafından ders verilmesidir. Bu konuda Almanya'ya göç geçmişi olan kişilere artık okullarda ve üniversitelerde veya öğretmen yetiştiren her türlü kurumda daha çok istihdam sağlanmaya çalışılmakta, kurumlarda bu tür çalışanların yüzdesinin artırılması için çalışmalar yapılmaktadır. Uygulamaya konmaya çalışılan diğer bir yenilik ise, artık zihinsel engelli olan öğrencilerin veya özel eğitim gerektiren veya üstün zekâlı öğrencilerin ayrı ayrı kurumlarda eğitim almaları yerine bunların hepsinin aynı sınıfta eğitime tabii tutulmalarıdır. Bu yeni yaklaşım, Türkiye'deki Üstün Zekâlılar Öğretmenliği, Zihin Engelliler Öğretmenliği ve Özel Eğitim Öğretmenliği gibi ayrı programlar doğrultusunda ayrıştırıcı bir eğitime yönelik öğretmenlerin yetiştirilmesi uygulamasının aksine Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde tüm bu çocuklara aynı sınıfta ders verebilecek öğretmenlerin yetiştirilmesini sağlayacak öğretmen eğitim programlarının uygulamaya konmasını beraberinde getirmiştir.

3.2.2. Polonya'daki Öğretmen Yetiştirme Programlarının Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti ve Türkiye'deki Öğretmen Eğitimi ile Mukayesesi

Polonya'daki eğitim kurumları ve öğretmen yetiştirme süreci aynı Türkiye'de olduğu gibi merkezîyetçi bir yapılanma çerçevesinde yürütülmekte, bu yönü ile Almanya'dan çok Türkiye ile benzeşmektedir.

Oysa Almanya’da eyaletlere göre uygulamalar değişiklik göstermektedir. Polonya’da da aynen Türkiye’de olduğu gibi parasız devlet okulları olduğu gibi velilerin para ödemesi gereken özel okullar da vardır. Her öğrenci 6 yaşında başlayarak on sekiz yaşına kadar okula gitmek zorundadır.

Polonya’da okul öncesi ve ilköğretim öğretmenleri ilgili uzmanlık alanına ait yüksekokullarda yetiştirilir. Oysa liselerde ders vermek mutlaka yüksek lisans eğitimi almış olmayı gerektirmektedir. Öğretmenlik yapabilmek için Polonya’da eğitim bilimleri alanında yetkin olmak gerekir. Bir öğretmen adayı eğitim bilimleri alanındaki derslere lisans eğitimi süresince devam edilebileceği gibi, bu dersler lisans sonrasında da alınabilir. Polonya’da öğretmenler yükseköğretim alanında üniversitelerde, Eğitim Bilimleri Yüksekokullarında ve Spor akademilerinde eğitim alırlar ve Eğitim bakanlığının bünyesindeki okullarda yetişirler. Öğretmenlerin okullarda üstlendikleri görevlere göre farklı unvanları vardır. Çalışmakta olan öğretmenlere hizmet içi kurslar verilmektedir. Öğretmenlere hizmet içi kurslarda ders verebilmeleri için ayrıca eğitim verilmektedir. Bu yönü ile Polonya Türkiye ile benzeşmektedir. Polonya’da öğretmenlerin eğitimlerinin sürdürülmesini sağlayan ve hizmet içi kurslar sunan kurumlar üniversiteler, yüksekokullar ve Varşova’da yer alan bu amaçla kurulmuş merkezlerdir. Bu kurumlar dışında hizmet içi kurs kapsamında metotlar hakkında ders verilen bölgesel bazı merkezler ve özel bazı kuruluşlar da vardır.

3.2.3. Letonya’daki Öğretmen Yetiştirme Programlarının Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti ve Türkiye’deki Öğretmen Eğitimi ile Mukayesesi

Letonya’da eğitim işlerinden Türkiye’deki Milli Eğitim Bakanlığına benzer bir bakanlık olan Eğitim ve Bilim Bakanlığı sorumludur. Letonya’da 5-6 yaş grubundaki çocuklar okul öncesi eğitime zorunlu olarak tabii tutulurlar. İlköğretim çağı 7. yaşta başlar ve 9 yıl sürmektedir. Ortaokul ve lise eğitimi zorunlu değildir. Yükseköğretim alanı devlet kurumları yanı sıra özel kurumlardan oluşmaktadır. Letonya’da çeşitli program ve seminerler ile hayat boyu eğitim hizmeti verilmektedir. Letonya’da öğretmenlerin motivasyonunu artırmak için ödüle dayalı özel bir sistem kurulmuştur. Letonya’da öğretmen yetiştirme süreci modüler bir yapıya sahiptir ve A ve B programları kapsamında sürdürülmektedir. A ve B programlarında bir taraftan teorik dersler sunulurken, öte yandan uygulamaya dayalı derslere de yer verilmektedir. A programı en az 6, en çok 36 saatlik ders içermektedir. A programı genel öğretmenlik yeterliklerini kazandıran bir modüldür ve

yönetim alanında bilgi ve beceri kazandıran dersler yer alır ve bu programda kendi kendini eğitme becerisinin kazandırılması hedeflenmektedir. Bu program birçok kurumun ortak çalışması neticesinde yürütülmektedir. B programı ise öğretmenlik eğitimi almamış olan bir kişiyi öğretmenlik yapacağı bir biçimde eğitmeyi hedefler veya bir öğretmen adayının eğitim aldığı alanın dışında bir dersi vermek istemesi üzere gerekli eğitimi verir. B programı en az 72 saat ders içerir ve Eğitim Bakanlığına bağlı kurumlarca ve bünyesinde eğitim bilimleri lisans programı içeren birimlerce yürütülür. B programı kapsamındaki öğretmenlik eğitimi uzaktan eğitim programları ile de verilebilir.

3.2.4. İngiltere'deki Öğretmen Yetiştirme Programlarının Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti ve Türkiye'deki Öğretmen Eğitimi ile Mukayesesi

İngiltere'de 0-5 yaş arası çocuklara okul öncesi eğitim verilmektedir. Öğrenciler 5 ila 11 yaş aralığında ilköğretim kurumlarına devam ederler. 11.-18. yaş grubu öğrenciler okulların ikinci kademesine devam ederler. 2015 yılında her öğrencinin 18 yaşına kadar okula gitmesi zorunlu olacaktır. İngiltere'de ilköğretim öğretmenleri eğitim dersleri, uzmanlık alan dersleri ve uygulama ve stajların yer aldığı bir program çerçevesinde 3-4 yıl süren Bachelor düzeyinde eğitim alırlar ve yüksek lisans programlarına devam etmek zorunda değildir. Yüksek lisans programlarına kendilerini geliştirmek isteyen öğretmenler devam edebilirler. İngiltere'de staj/uygulama süresi lisans eğitimi esnasında 24-32 haftadır. Lisans eğitimi sonrası öğretmen adaylarının eğitimi iki biçimde sürdürülebilmektedir. Öğretmen adayları lisans eğitimine ek olarak bir yıl daha üniversitelerde eğitimlerine devam edebilir ve 24 hafta staj yapabilir veya doğrudan okullarda (School Centred Teacher Training) maaş alarak ve burslu bir biçimde eğitimlerini sürdürebilirler. Lisans sonrası bir yıl daha üniversitelerde eğitim almayı tercih eden öğretmenler daha çok eğitim sisteminin ikinci kademesinde yer alan okullarda çalışmak isteyen öğretmen adaylarıdır. Ancak günümüzde ilköğretim okullarında çalışmayı hedefleyen öğretmen adaylarının birçoğunun zorunlu olmadıkları halde bu eğitimi ek olarak almayı tercih ettiği görülmektedir.

3.2.5. Romanya'daki Öğretmen Yetiştirme Programlarının Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti ve Türkiye'deki Öğretmen Eğitimi ile Mukayesesi

Romanya'da öğretmenlerin yetiştirildiği kurumlar çok çeşitlilik göstermektedir ve CNFP, Pre-CNCEIP, DPP, ISJ ve ANPCDEFP harfleriyle simgelenmektedir.

3.2.6. Macaristan'daki Öğretmen Yetiştirme Programlarının Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti ve Türkiye'deki Öğretmen Eğitimi ile Mukayesesi

Macaristan'da 2013 tarihinden önce ilkokul öğretmenleri yüksekokullarda 3 yıl eğitim alırken, 9.-12. sınıflarda orta öğretim kurumlarında ders verecek olan öğretmenlerin üniversitelerde 5 yıl eğitim almaları öngörülmüyordu. Ancak Bologna ölçütlerine göre 01. 09. 2013 tarihinde yeni bir yapılanmaya geçilmiştir ve öğretmenler hangi okulda çalışacak olursa olsun tüm öğretmen adaylarının öncelikle 6 yarıyıldan oluşan ve iki ders okutacak biçimde uzmanlaşmayı sağlayan bir yükseköğretim alanında temel eğitime tabii tutulmaları kararlaştırılmış, ardından verilecek olan karara göre iki derste uzmanlaşmış ve ilköğretim okullarında ders vermek üzere (eğitim süresi 5 yıl) veya ilköğretim kurumlarında bir ders veya ortaöğretim kurumlarında bir ders vermek üzere (eğitim süresi 5,5 yıl) veya ortaöğretim kurumlarında iki ders vermek üzere (eğitim süresi 6 yıl) üç ayrı biçimde eğitim alacakları yeni bir yapılanmaya gidilmiştir. Yeni yapılanmada staja eskiye oranla daha fazla önem verilmektedir.

3.2.7. Avusturya'daki Öğretmen Yetiştirme Programlarının Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti ve Türkiye'deki Öğretmen Eğitimi ile Mukayesesi

Avusturya'da daha önceleri "Hauptschule", "Volksschule", "Sonderschule", "Berufsschule", "Polytechnikum" olarak adlandırılan okullar için öğretmen yetiştirimi Eğitim Bilimleri Yüksekokullarında 6 yarıyıl süresince Bachelor derecesi düzeyinde gerçekleşiyordu. Öğretmen adaylarının bu eğitimi alabilmeleri için "Matura" olarak adlandırılan bir sınava girmeleri ve mesleğe uygunluk uygulamasından geçmeleri gerekmektedir. Lise ve ortaöğretim okullarında ders verecek öğretmenlerin ise eğitimlerini üniversitelerde sürdürmeleri öngörülmekteydi. Lise öğretmen

adaylarının yükseköğretim kurumlarına yerleştirilmesi “Matura” adlı sınav sonuçlarına göre yapılmaktaydı. Liselerde ders verecek olan öğretmenlerin öğretmenlik eğitim süresi 9 yarıyıl sürmekteydi ve yüksek lisans eğitimi almış olmayı gerektirmekteydi.

2013 yılının Mayıs ayında alınan yeni bir karar ile artık tüm öğretmen adaylarının öğretmenlik lisans programına yerleşmeden önce çok yönlü ve çok aşamalı bir mesleğe uygunluk testinden geçmesi gerekmektedir. Öğretmen olabilmek için öğretmen adaylarının Avusturya’da 8 yarıyıllık bir Bachelor derecesine sahip olmaları gerekmektedir. Avusturya’da öğretmen adayları Bachelor derecesinden sonra 1 yıl „Induktionsphase“ olarak adlandırılan süreçte rehber eşliğinde okullarda mesleğe bir giriş yapmaktadırlar. 1-1,5 yıl süren yüksek lisans eğitimi „Induktionsphase“ denilen dönemden sonra veya bu döneme paralel olarak verilmektedir. Avusturya’da öğretmen yetiştirim sürecinde gerçekleştirilen bu reform ile artık öğretmenlik eğitiminde mesleki yeterlikler ön plana çıkmıştır. Avusturya’da öğretmen adayları üniversiteler, yüksek okullar ve kurumlar arası koordinasyonu sağlayan bazı birimler tarafından yetiştirilmektedir.

Tablo 3: Avusturya’da 2013 yılı öncesi öğretmen yetiştirim süreci

<i>Lehrerausbildung alt (bisher)</i>		
Lehrer für	Pflichtschulen	AHS/BMHS
	Volks-, Haupt-, Sonder-, Berufsschule, Polytechnikum	Berufsbildende Mittlere und Höhere Schule
Ausbildung	Pädagogische Hochschulen (PH)	Universitäten
Zulassungsbedingungen	Matura und Eignungsverfahren	Matura
Mindestdauer	6 Semester	9 Semester
Abschluss	Bachelor	Magister

Yeni yapılanmada ise aynen Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti örneğinde olduğu gibi eğitim bilimleri derslerine daha çok ağırlık verilmiş, uygulama

ile teorik derslerin uyumlu bir biçimde yürütülmesi hedeflenmiştir. Sözü edilen yeni yapılanmaya göre öğretmen yetiştirim süreci 2014/2015 eğitim-öğretim yılında yürürlüğe girecek ve bu yeni yapılanmaya göre öğretmen yetiştiriminde zorunlu yüksek lisans eğitimi en geç 2019/2020 yılında başlatılacaktır.

Tablo 4: Avusturya`da 2013 yılı sonrası öğretmen yetiştirim süreci

<i>Lehrerausbildung neu (Beschluss Mai 2013)</i>			
Ausbildung	Pädagogische Hochschulen	Kooperations-verbünde	Universitäten
Zulassungsbedingungen	Mehrstufiges Eignungsverfahren für alle Studienanfänger		
Dauer	8 Semester bis Bachelor befristete Anstellung möglich		
	1 Jahr „Induktionsphase“ Berufseinführung mit Mentor in der Klasse		
	1 - 1,5 Jahre Masterstudium eventuell berufsbegleitend, kann parallel zur Induktionsphase begonnen werden		

3.2.8. İspanya'daki Öğretmen Yetiştirme Programlarının Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti ve Türkiye'deki Öğretmen Eğitimi ile Mukayesesi

İspanyada öğretmen yetiştirim sürecine bakıldığında ilköğretim okullarına ve ikinci kademedeki okullara yönelik olmak üzere iki şekilde öğretmen yetiştirimi gerçekleştirildiği görülmektedir. İlköğretim Okulları için yetiştirilen öğretmen adaylarının lisans düzeyinde 240 AKTS değerinde ders alması gerekmektedir. 240 AKTS değerindeki Lisans derslerinin 30-60 AKTS değerindeki dersleri bir rehber veya danışman eşliğinde okullarda gerçekleştirilen staj dersleri oluşturmaktadır. İspanyanın ikinci kademe

okullarında ders verecek olan öğretmenlerin ise mutlaka yüksek lisans düzeyinde 60 kredilik ders almaları ve başarıları gerekmektedir. Öğretmen adaylarının yüksek lisans programlarına yerleştirilmesi özel hazırlanan bir sınavdan alınan sonuçlara bağlı yapılmaktadır. İspanyada gelecek yıllarda öğretmenlerden en az bir yabancı dili B1 düzeyinde bilmeleri istenecektir.

4. Sonuç ve Öneriler

Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde uygulamaya konan yeni öğretmen yetiştirme programları birçok bakımdan örnek alınması gereken bir yapılanmadır ve başka ülkelere uyarlanması büyük yararlar sağlayacaktır. Türkiye'de de bir öğretmen adayının öğretmenlik mesleğine uygunluğunun daha lisans eğitimi almadan önce Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde olduğu gibi araştırılması çok yararlı olacaktır. Sadece öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezinin teste dayalı sınavları öğretmenlik programlarında okuyacak olan öğrencileri mesleğe uygunluk açısından seçmede yeterli değildir. Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti örneğinde olduğu gibi lisans eğitime başlamadan önce öğretmen adayları okullarda yapacakları gözlem ve uygulamalar ile bu mesleğe yatkın biri olup olmadıklarına karar verebilirler. Öte yandan gözlem ve uygulamalarda kendilerine rehberlik edecek olan uzmanlar bu mesleğe uygun biri olup olmadıkları konusunda öğretmen adaylarına bilgi verebilir ve doğru bir meslek seçimi ve iyi bir eğitim almak için neler yapılması gerektiği konusunda öğretmen adaylarını yönlendirilebilirler.

Türkiye'de de ortak bir yükseköğretim alanı oluşturmak için Bologna kapsamında yapılan bir dizi yeniliğin yanı sıra diplomaların karşılıklı tanınırlığını sağlamak için Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletindeki öğretmen yetiştirme modelinde olduğu gibi eğitim süreci 3 yıl Bachelor derecesi ve 2 yıl yüksek lisans derecesi olmak üzere kademelendirilebilir ve öğretmenlik yapabilmek için yüksek lisans yapmış olmak zorunluluğu getirilebilir. Oysa Türkiye'de birçok meslekte olduğu gibi öğretmenlik mesleğini de icra etmek için lisans düzeyinde eğitim almak yeterlidir. Ancak gerek Almanya'da, gerekse Çalışma Ziyareti katılımcılarının vermiş oldukları bilgilere göre öğretmenlik mesleğini icra etmek için artık Avrupa'nın birçok ülkesinde sadece lisans eğitimi almak yeterli görülmemekte, ülkelerin çoğunda artık yüksek lisans eğitimi almış olmak

şartı aranmaktadır. Bu konuda Türkiye’de de öğretmenlik mesleğinin yeterliklerinin tam ve eksiksiz edinilmesi, teorik bilgi yanı sıra öğretmen yetiştirim sürecinde gözlem, uygulama ve stajlara da yeterince yer verilebilmesi için Türkiye’de de yüksek lisans eğitimi zorunlu hale getirilmeli, ancak bununla ilintili olarak lisans ve yüksek lisans programları yeniden gözden geçirilerek kaliteli bir eğitim için hedeflenen çıktılara göre yüksek lisans derslerinin yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde 5 ayrı biçimde gerçekleştirilen uygulama etkinliklerinin (Eignungspraktikum, Orientierungspraktikum, Berufslebenkennlernen, Praxissemester, Vorbereitungsdienst) hangilerinin ne şekilde Türkiye şartlarına uyarlanabileceği konusunda çalışmalar yapılmalıdır.

Gerek “Marienschule” adlı okuldaki derslerde yapılan gözlemler gerekse ders sonrası izlenen derslerin değerlendirme toplantıları Türkiye’de de gözlem, uygulama ve stajların daha bilimsel ölçütler doğrultusunda ve daha çok sayıda uzman tarafından yürütülmesi ve dolayısıyla ivedilikle bu sorumluluğu üstlenecek olan uzmanların sayılarının artırılması gerektiğini ortaya koymuştur. ZfsL Merkezinde ve Köln Üniversitesinin Öğretmen Yetiştirme Merkezinde/Bölümünde (ZfL) sunulan ve üniversitedeki ZfL Merkezleri, okullar ve ZfsL Merkezlerinin nasıl birbirleriyle işbirliği içerisinde çalışması gerektiğini gösteren bildirimler Türkiye’de de derslerde verilen teorik bilgilerin staj döneminde uygulamaya nasıl transfer edilebileceği konusunda aydınlatıcı bilgiler sunmuş, kurumlar arası işbirliği çalışmalarının nasıl başarılı bir biçimde yürütülebileceğine ilişkin örnek teşkil etmiştir. Türkiye’de de birden fazla kurumun birlikte yürüteceği ve rehberlik hizmeti vereceği uygulamalara geçilmesi durumunda Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti öğretmen yetiştirme örneğinden yararlanılabilir.

Almanya’nın Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletindeki öğretmen yetiştirim süreci ile ilgili yeni uygulama, Türkiye’de öğretmen atamalarında Kamu Personeli Seçme Sınavı gibi birkaç saat içinde yapılan bir sınavdan alınacak olan bir puanın belirleyici olmaması gerektiğini ve bunun yerine Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti örneğinde olduğu gibi öğretmenlerin mesleğe başlama aşamasında öğretmen yetiştirim sürecinin tümünün göz önünde bulundurulduğu yeni bir değerlendirme ölçütünün esas alınması gerektiğini göstermiştir.

14-18 Ekim 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilen Çalışma Ziyareti esnasında dikkat çeken diğer bir husus ise, Çalışma Ziyareti esnasında

gözlemlenen tüm etkinliklerde çok sayıda grup çalışması yapılması, her türlü etkinlikte yaratıcılığa önem verilmesi ve derse veya seminere katılanların aktif kılındığı öğretim ve öğrenme metotlarına yer verilmesidir.

14-18 Ekim 2013 tarihinde Köln'de gerçekleştirilen Çalışma Ziyaretinin katılımcılara en önemli katkısı, katılımcıların birbirini tanınması ve bundan sonra da devam edecek olan bir iletişimin kurulmasıdır. Katılımcılar hazırlamış oldukları sunumlar ile bir taraftan kendi öğretmen yetiştirme süreçlerini ve eğitim sistemlerini tanıtırken, öte yandan diğer ülkelerdeki sistemleri tanımış, yapılan reformlar hakkında bilgi sahibi olmuş, ülkelerin uygulamaları arasında benzer ve farklı yönlerini tespit ederek örnek uygulamaların kendi ülkelerinde de uygulanıp uygulanamayacağı konusunu tartışmaya açmışlardır.

Bu makale de Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde 26 Mayıs 2009 tarihinde öğretmen yetiştirme programları ile ilgili gerçekleştirilen reformlar neticesinde uygulamaya konan yeni yapılanmanın ne ölçüde Türkiye'deki öğretmen eğitime uyarlanabileceği tartışılmış ve öneriler geliştirilmiştir. Ancak Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletinde öğretmen yetiştirme programları alanında gerçekleştirilen reformun beraberinde getirmiş olduğu yeni yapılanmanın bir süre uygulandıktan sonra yeniden gözlem yapmak ve bu yeni sistemin olumlu ve olumsuz yönlerini yerinde incelemek, uygulayıcılar ile temasa geçip onların izlenimlerini almak ve uygulamanın olumlu yönlerinin Türkiye'ye de uyarlanıp uyarlanamayacağını tartışabilmek için ikinci bir ziyaretin yapılması büyük yarar sağlayacaktır. Bu bağlamda gerçekleştirilecek olan ziyaretlerde özellikle iyi ve kaliteli ders verebilmek için öğretmen adaylarının nasıl yetiştirilmesi gerektiğine ilişkin örneklere bakmak büyük yarar sağlayacak, Türkiye'de de derslerin daha kaliteli verilmesi için olanak sunacaktır.

KAYNAKÇA

Barsch Sabastian (2013). “Inklusion in der Lehrerausbildung”. Vortrag während des Studienbesuchs 2013-SV-01-TR-LLP-00155. Köln-Leverkusen

Coşkun Hasan (2009). “Türkiye ve Almanya’da Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması”. *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi Mayıs 2009 Cilt : 33 No:161-73.*
http://turkoloji.cu.edu.tr/DILBILIM/hc_karsilastirma/hc_karsilastirma.htm

Mahler Myrle Dziak (2013). “Vorstellung des ZfL. Vortrag während des Studienbesuchs”. 2013-SV-01-TR-LLP-00155. Köln-Leverkusen

Massumi Mona (2013). “Diversity in der Lehrerausbildung”. Vortrag während des Studienbesuchs 2013-SV-01-TR-LLP-00155. Köln-Leverkusen

Óhidy Andrea, Terhart Ewald , Zsolnai József (2007). *Lehrerbild und Lehrerbildung: Praxis und Perspektiven der Lehrerausbildung in Deutschland und Ungarn.* June 30. 2007. VS Verlag für Sozialwissenschaften.

Elektronik Kaynaklar

Besser lehren und lernen. Lehrerbildung - wie machen's die anderen?Erişim tarihi: (20.11.2013)
<http://bildungsklick.de/a/85606/lehrerbildung-wie-machens-die-anderen/>

Geltende Gesetze und Verordnungen (SCV.NRW.) mit dem Stand vom 21. 11. 2013. Erişim tarihi: 28.11.2013
https://recht.nrw.de/lmi/owa/br_bes_text?anw_nr=2&gld_nr=2&ugl_nr=223&bes_id=12808&aufgehoben=N&menu=1&sg=0

Gesetz über die Ausbildung für Lehrämter an öffentlichen Schulen (Lehrerausbildungsgesetz – LABG) Vom 12. Mai 2009 (GV. NRW. S. 308) zuletzt geändert durch Gesetz vom 13. November 2012 (GV. NRW. S. 514. Neue Fassung. Erişim Tarihi: 28. 11. 2013.
<http://www.schulministerium.nrw.de/docs/Recht/LAusbildung/LABG/Kontext/LABGNeu.pdf>

Gesetz über die Ausbildung für Lehrämter an öffentlichen Schulen (Lehrerausbildungsgesetz – LABG) vom 12 Mai 2009. Alte Fassung. Erişim tarihi: 28. 11. 2013. <http://www.schulministerium.nrw.de/docs/Recht/LAusbildung/LABG/Kontext/LABGAlt.pdf>

Hörner Wolfgang. (2013).“Lehrerbildung in Frankreich, Italien, Spanien und Portugal”. Erişim tarihi: 20.11.2013 http://www3.uma.pt/jesussousa/Publicacoes/67LehrerbildunginSudeuropa_BR-rev.pdf

Maden, Sevinç. (2013). Vorstellung eines Studienbesuchs in Nordrhein-Westfalen. In: Diyalog 3013/2. Interkulturelle Zeitschrift für Germanistik. ISSN 2148-1482. Ali Osman Öztürk (Ed.). S. 147-159. http://www.gerder.org.tr/diyalog/Diyalog_2013_2/19_Sevinc_Sakarya_Maden.pdf

Polnische Lehrerausbildung: Erişim tarihi: 20.11.2013 <http://www.lo.rckjo.opole.pl/new/tipp/pliki/Polnisches%20Schulsystem/Polnische%20Lehrerausbildung.pdf>

Uni Wien. “Lehrerausbildung. Uni Wien stellt auf Bologna-System um”. Erişim tarihi: 20.11.2013 http://www.wienerzeitung.at/themen_channel/bildung/uni_aktuell/581306_Uni-Wien-stellt-auf-Bologna-System-um.html